

## Täysistunto

**Torstai 23.9.2021 klo 16.00—18.20**

### **8. Lakialoite laiksi vuosilomalain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta**

Lakialoite LA 101/2020 vp Vilhelm Junnila ps ym.

#### *Lähetekeskustelu*

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia, ja asian käsittelyssä noudatetaan niitä aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Mennään keskusteluun. Aloitteen ensimmäinen allekirjoittaja, edustaja Junnila, olkaa hyvä.

#### *Keskustelu*

**17.59 Vilhelm Junnila ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen lakialoitteeni vuosilomalain väliaikaisesta muuttamisesta. Samansisältöisen aloitteen laitoin vireille jo viime vuoden toukokuussa, mutta lähetekeskusteluun se saapui vasta marraskuun lopussa eikä siten olisi enää ehtinyt vaikuttaa kyseisen vuoden lomakauteen. Kukaan meistä ei marraskuussa vielä voinut tietää, millainen koronavuosi vuodesta 2021:kin tulisi, joten jätin tämän lakialoitteen joulukuun alussa koskien vuoden 2021 lomakautta. Valitettavasti tämäkin aloite tuli käsittelyyn niin pitkällä viiveellä, että lomakausi alkaa olla ohi ja vuosilomat vietetty.

Vaikka pandemian suhteen alkaa tunnelin päässä näkyvä valo jo kirkastumaan, korostan silti, ettei pandemia ole ohi. Siksi vuosilomalakia on tärkeä muuttaa väliaikaisesti ainakin ensi toukokuuhun saakka, sillä voimassa oleva laki ei huomioi tätä nykyistä poikkeus-tilannetta kaikkien alojen kohdalla. Lisäksi nykyinen vuosilomalaki ei taivu esimerkiksi vuosiloman siirtämiseen, vaikka työntekijä määrättäisiin altistumisen vuoksi karanteeniin, sillä karanteenia ei lasketa sairastamiseksi. Vaikka rokotukset etenevät eikä altistumiskaranteenia määrätä enää niin helposti, korjaisi tämä väliaikainen lakialoite myös tämän epäkohdan. Työntekijä voisi siirtää lomansa karanteenin jälkeiseen aikaan, vaikka lomakauden ulkopuolelle.

Arvoisa puhemies! Nykyisessä vuosilomalaissa on 4 §:n 2 kohdassa määritelty lomakausi ajalle 2.5.—30.9. Koronapandemian aikana tämä käytännössä sitoo sekä pääomaa että yritysten mahdollisuuksia järjestää henkilökuntaa ajalle, jolloin sitä eniten tarvitaan, ja toisaalta viettää lomansa silloin, kun yrityksillä on kaikkein hiljaisinta aikaa. Esimerkiksi hotellihenkilökunnan osalta tämä tarkoittaa ensi vuonna hyvin todennäköisesti tammikuuta. Lain 20 §:n mukaan vuosilomasta 24 arkipäivää on kuitenkin sijoitettava edellä mainitulle lomakaudelle eli toukokuun ja syyskuun väliin.

## **Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp**

Kuten aloitteen perusteluissa mainitaan, poikkeusoloista selvinneillä yrityksillä ei välttämättä ole edes kassavaroja maksaa lomarahoja välittömästi pandemian loputtua. Muuttamalla vuosilomalakia väliaikaisesti niin, että lomakautta pidennetään tässä uudessa tilanteessa, ehkä toukokuuhun saakka, työnantajille ja työntekijöille annetaan mahdollisuus joustoon kesäloman viettämisessä, jos yrityksen tai työntekijän etu sitä vaatii. Vuosiloman siirtämisen tulee aina perustua todelliseen ja perusteltuun tarpeeseen.

Tässä aloitteessa esitetty väliaikainen lakimuutos tukee nykyisen vuosilomalain 27 §:ää, jonka mukaan työnantaja ja työntekijä voivat sopia 18 päivää ylittävän osan lomasta pidettäväksi seuraavalla lomakaudella tai sen jälkeen säästövapaana. Ilman sopimustakin työntekijällä on oikeus säästää 24 päivää ylittävä osa vuosilomastaan, jos siitä ei aiheudu työpaikan tuotanto- ja palvelutoiminnalle vakavaa haittaa. Poikkeuksellisinakin aikoina keskinäisellä sopimuksella on kuitenkin normaalia huomattavasti suurempi tarve, ja lainsäädännön on tässä tilanteessa annettava sille myös mahdollisuus, jotta selviämme kriisistä niin hyvin kuin se vain on tässä tilanteessa enää mahdollista. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.